

50601314 : สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ : การท่องเที่ยว / คนพิการทางการเคลื่อนไหว / การเข้าถึง

ปัทมอร เสี่ยงแดง : การท่องเที่ยวของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในสังคมไทย. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์. ,129 หน้า.

การวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในสังคมไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาการศึกษาประวัติชีวิตและเรื่องเล่า ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ คนพิการทางการเคลื่อนไหว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเรื่องเล่าประสบการณ์ชีวิตในการท่องเที่ยว ซึ่งเป็น “กุญแจ” ที่นำมาใช้วิเคราะห์ระบบความสัมพันธ์ที่สร้างปรากฏการณ์ทางสังคมในการทำความเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวของคนพิการ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การปฏิบัติ ในการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของคนพิการในสถานที่ท่องเที่ยวต่อไป จากการศึกษาพบว่าคนพิการทางการเคลื่อนไหวเป็นเพียงข้อจำกัดทางร่างกายไม่ได้มีความรู้สึกลัวว่าความพิการเป็นปมด้อยหรือเป็นสิ่งที่แปลกแยกจากคนปกติในสังคม พวกเขาสามารถตามศักยภาพของตน และมีความต้องการเดินทางท่องเที่ยวไม่ต่างจากคนปกติทั่วไปเช่นกัน แต่ด้วยข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหวทำให้การเดินทางท่องเที่ยวประสบกับปัญหาและอุปสรรคคือ การเดินทางสัญจร ในประเทศไทยไม่ได้ให้ความสำคัญกับคนพิการ เส้นทางสัญจรบางแห่งมีบาทวิถีแคบไม่มีพื้นที่ลาด และมีสิ่งกีดขวางต่างๆ บนถนนหนทาง ทำให้ไม่สามารถเดินทางได้ เป็นต้น จากการศึกษาพบว่าปัญหาส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากสภาพความพิการของคนพิการ แต่เกิดจากสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่เอื้ออำนวยในการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ การใช้บริการขนส่งมวลชน ห้างร้านสาธารณะ สถานที่ต่างๆ ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น ศูนย์บริการข้อมูลท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว ที่ไม่ได้ออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เป็นต้น อุปสรรคที่สำคัญคือทัศนคติเชิงลบของคนในสังคมที่มีมุมมองว่าคนพิการเป็นบุคคลชายขอบ ด้อยความสามารถ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ต้องพึ่งพาผู้อื่น จึงควรอยู่บ้านไม่ควรที่จะเดินทางท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้เป็นความหมายของคนในสังคมหรือผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่มีต่อคนพิการ และละเลยต่อการให้คุณค่าในเชิงปฏิบัติสำหรับคนพิการ ด้านทัศนคติเชิงบวก ผู้พิการได้รับความประทับใจในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวจากผู้คนในสังคมเช่นกัน คนพิการใช้คำว่า “มีอารี” สำหรับผู้ที่มีน้ำใจและมิตรไมตรีที่เข้ามาช่วยเหลือเมื่อมีอุปสรรคในการท่องเที่ยว ด้านความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมเพื่อการท่องเที่ยวของคนพิการพบว่า สิ่งที่ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงใช้ประโยชน์ ได้แก่ ทางลาดสำหรับรถเข็น ทางกว้างเพียงพอสำหรับรถเข็น การมีเส้นทางสำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ห้องน้ำ ที่จอดรถเฉพาะสำหรับผู้พิการ หากสังคมได้ตระหนัก และให้ความสำคัญอย่างจริงจัง คนพิการจะหลุดพ้นจากปัญหา และอุปสรรคในการท่องเที่ยว มีสิทธิเข้าถึง ใช้ประโยชน์จากบริการด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างเท่าเทียมกับคนทุกคนในสังคม

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

50601314: MAJOR : PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT.

KEY WORDS : TRAVELING / PHYSICALLY DISABLED/ ACCESS

PATTAMAON SENGDAENG : THE TRAVELING OF PHYSICALLY DISABLED IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PITAK SIRIWONG, Ph.D.,129 pp.

The traveling of physically disabled in Thailand was a qualitative research using methodology on the study of life history and narrative approach. The main informers were the physically-disabled. The purpose was to study the stories and life experiences about traveling of the physically-disabled, which was the "key" used to analyze the relationship system that built the social phenomenon to make understanding over the problems and obstacles for the traveling of the physically-disabled and the need for appropriate facilities for traveling, in order to be the guidelines for both private and government sectors to make the plan, regulate the policy, and take action to provide facilities to be appropriate and in accordance with the needs of the physically-disabled in sightseeing places. It is found from the study that the physically-disabled only had physical limitations, but they did not feel that their disability made them inferior or different from normal people in the society. They had the ability as per their potential and had the need to travel same as the normal people but their physical limitations caused the problems and obstacles in the traveling, i.e. the transportation, because the physically-disabled had to use the wheelchairs or some physical-assisting equipments. In Thailand, people did not give importance to the disabled. Some roads had small and narrow path with no slope and sometimes there were many things to obstruct the ways for traveling. It is found from the study that mostly the problems were caused not from the disability of the disabled, but the lack of appropriate facilities to facilitate the traveling e.g. the use of mass transportation service, the public toilets and the service booth for tourists e.g. tourist information center, hotels, restaurants, and sightseeing places, all of which were not designed to facilitate the disabled. More important obstacle was the negative attitudes of people in the society who often viewed the disabled as people on the edge who lack the ability, could not help themselves, and always rely on others so they should stay only at home and should not go for travel. These were the meaning of people in the society or the traveling service providers towards the disabled and the ignorance of giving practical value to the disabled. It is found from the study that, in the positive attitudes, the disabled could get the good impression from the people in the society during their trip as well. They often used the word "kind horse" when referred to those who were kind and generous to help them when they got problems in traveling. In terms of the need for appropriate traveling facilities for the disabled, it is found that the facilities that the disabled could access and utilize were the slope for wheelchairs, the roads and paths wide and big enough for the wheelchair, the special route for the physically-disabled and other facilities e.g. toilets and specific parking for the disabled. If the society sincerely realized and gave importance to the disabled, they would not have problems and obstacles in traveling and could have access to the traveling services and sightseeing places in equal level as everybody in the society.

Program of Public and Private Management Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature

Thesis Advisor's signature